

Bemærkninger til omstaaende Forslag til Rigsdagsbeslutning.

I Juli Maaned 1945 fremsatte den danske Regering overfor Sovjetregeringen Forslag om at sende en dansk Delegation til Moskva for at forhandle om Genoptagelse af Handelsforbindelsen mellem de to Lande. Sovjetregeringen erklærede sig villig til at modtage en dansk Handelsdelegation, men ønskede først at faa detaillerede danske Forslag forelagt. Forhandlingerne var oprindeligt planlagt at skulle finde Sted i September Maaned.

Den udpegede Delegation, der bestod af daværende Udenrigsminister J. Christmas Møller og daværende Minister uden Portefeuille Axel Larsen som henholdsvis Formand for Delegationen og Stedfortræder for Formanden, daværende Kontorchef i Udenrigsministeriet Hugo Hergel som Viceformand og Repræsentanter for Ressortmyndighederne og Hovederhvervsorganisationerne, blev imidlertid som Følge af forskellige praktiske Vanskeligheder forhindret i at rejse.

Efter det danske Ministerskifte i November 1945 meddelte den ny danske Regering Sovjetunionens Regering, at ogsaa den lagde megen Vægt paa en Genoptagelse af Samhandelen med Sovjetunionen, og at den vilde være rede til at sende en Delegation til Moskva. Sovjetregeringen svarede i December 1945, at den foretrak, at Spørgsmaalet om Samhandelens Genoptagelse blev drøftet med den i Mellemtiden til Sovjetgesandtskabet i København knyttede ny Handelsrepræsentation. Herefter førtes i de følgende Maaneder i København en Række Drøftelser med Handelsrepræsentationen om Parternes Ønsker og Leveringsmuligheder.

Den 10. Maj 1946 indbød Sovjetregeringen den danske Regering til at sende en Handelsdelegation til Moskva, og en Delegation under Hs. kgl. Højhed Prins Axels Ledelse, med Chefen for Udenrigsministeriets økonomisk-politiske Afdeling, Minister E. Wærum, som Viceformand og Minister Hugo Hergel som dennes Stedfortræder, afrejste den 29. s. M. Delegationen bestod iøvrigt af følgende Medlemmer: Kontorchef E. Sveinbjørnsson, Handelsministeriet, Kontorchef V. Brorson, Landbrugsministeriet, Kontorchef J. A. Lorentzen, Direktoratet for Vareforsyning,

Fiskerikonsulent P. F. Erichsen, Fiskeridirektoratet, Grosserer H. L. W. Jensen, Den danske Handelsstands Fællesrepræsentation, Direktør H. P. Christensen, Industriraadet, Proprietær S. Overgaard og Generalsekretær A. Høgsbro Holm, Landbrugsraadet, samt Kontorchef J. O. Krag, Arbejderbevægelsens Erhvervsraad. Delegationen omfattede yderligere et Antal Medlemmer, der efter Forhandling med vedkommende Erhvervsorganisationer udpegedes som Sagkyndige. Udenrigsminister Gustav Rasmussen og Landbrugsminister Erik Eriksen deltog i Rejsen og overværede de indledende Forhandling. Forhandlingerne resulterede i en Vareudvekslingsoverenskomst, som undertegnedes i Moskva den 8. Juli d. A.

Overenskomsten tilstræber gensidige Vareleveringer inden for nærmere fastsatte Rammer foreløbig for Tidsrummet 1. Juli d. A. til 31. December 1947. Betalingerne formidles af Danmarks Nationalbank og De socialistiske Sovjetrepublikers Unions Statsbank, som aabner hinanden ikke-rentebærende, særlige Konti i danske Kroner. Saldoen paa disse Konti maa ikke overstige 2 Mill. Kr. Hvis denne Grænse naas, skal de to Regeringer forhandle om Forholdsregler til Udligning af det overskydende Beløb.

Danmark skal levere 15 000 Tons Smør, 8 500 Tons Svinekød, 12 000 Stk. Slagtekvæg samt Heste, Ost, Kondensmælk og Kasein. Desuden aabnes der Mulighed for Levering af en Del danske Industriprodukter, saasom Fiskefartøjer, Maskiner og Motorer.

Fra sovjetrussisk Side stilles der Leveringer i Udsigt af Raa- og Hjælpestoffer som Kali, Træ, Brunkulsbriketter, Gips, Benzin, Olie og forskellige Metaller.

Under Forhandlingerne vedrørende denne Vareudvekslingsoverenskomst fremsattes der fra sovjetisk Side Forslag om Afslutning af en Handels- og Skibsfartstraktat til Afløsning af den foreløbige Handelsoverenskomst af 23. April 1923, hvorved der efter den første Verdenskrig skabtes Grundlag for en Genoptagelse af Handelsforbindelsen mellem de to Lande. Forhandlingerne om dette Forslag førte til Enighed om en